

Силабус курсу: Міжнародне сімейне і спадкове право



Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань - 29 Міжнародні відносини
Спеціальність – 293 Міжнародне право
Освітньо-професійна програма - «Міжнародне право»

Рік навчання: 2,3 семестр: 4,6
Кількість кредитів: 5, мова викладання: українська

Керівник курсу:

професор кафедри міжнародного та європейського права, д.ю.н. **Валентина СЛОМА**,
доцент кафедри міжнародного та європейського права, доцент, д.філ.(право) **Ганна ПОПЕРЕЧНА**

Контактна інформація:

v.sloma@wunu.edu.ua , Hn.stahyra@wunu.edu.ua, каб. 5313

Опис дисципліни

Дисципліна присвячена вивченню правового регулювання сімейних і спадкових відносин з іноземним елементом. Курс охоплює питання колізійного та матеріального регулювання таких правовідносин, особливості застосування міжнародних договорів, іноземного права та автономії волі сторін. Значна увага приділяється юрисдикції судів, визнанню та виконанню іноземних судових рішень у справах про шлюб, аліменти, опіку, спадкування. Розглядаються основні міжнародні акти, зокрема Гаазькі конвенції, двосторонні договори, а також практика Європейського суду з прав людини. Аналізується регулювання особистих та майнових прав подружжя, прав дитини, а також спадкових прав іноземців. Студенти ознайомлюються з підходами до врегулювання конфліктів юрисдикцій та правових систем у сфері сімейного і спадкового права. Курс спрямований на розвиток навичок вирішення практичних ситуацій у сфері міжнародного приватного права. Дисципліна є важливою для формування компетентностей у галузі транскордонного правового регулювання приватних відносин.

Структура курсу

Години (лек. / пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Поняття, предмет і система міжнародного сімейного та спадкового права	Розуміти сутність і межі регулювання міжнародного сімейного та спадкового права. Знати структуру правових норм і джерела, що формують систему цієї галузі. Визначати зв'язок між національним і міжнародним регулюванням у сфері приватних правовідносин з іноземним елементом.	питання, тести, есе
4 / 2	Тема 2. Колізійні норми у міжнародному сімейному і спадковому праві	Знати механізми дії колізійних норм та принципи вибору права, що підлягає застосуванню до сімейних і спадкових правовідносин. Розуміти відмінності між уніфікованими та національними підходами до	питання, тести, есе

		вирішення колізій. Уміти аналізувати колізійні формули, що визначають право, застосовне до конкретної ситуації.	
4/ 2	Тема 3. Міжнародно-правове регулювання шлюбу	Знати вимоги до укладення шлюбу в міжнародному контексті, включаючи питання юрисдикції, правоздатності сторін і форми шлюбу. Розуміти вплив міжнародних договорів і норм іноземного права на шлюбні правовідносини. Уміти застосовувати правові положення до шлюбів, укладених за межами держави.	питання, тести, кейси, есе
4/2	Тема 4. Розірвання шлюбу з іноземним елементом	Розуміти порядок розірвання шлюбу між громадянами різних держав або в іншій юрисдикції. Знати правові підстави, процедури та умови визнання іноземних рішень про розлучення. Уміти орієнтуватися в колізійних нормах щодо юрисдикції та застосовного права.	питання, тести, кейси, есе
4 / 1	Тема 5. Особисті та майнові права подружжя у міжнародному праві	Знати принципи регулювання особистих і майнових відносин між подружжям у різних правових системах. Розуміти, як міжнародне право регулює правові режими майна, укладення шлюбних контрактів та взаємні обов'язки подружжя. Уміти аналізувати приклади застосування іноземного права до прав подружжя.	питання, тести, кейси, есе
4 / 1	Тема 6. Батьківство, материнство та правовий статус дітей у міжнародному контексті	Розуміти міжнародні підходи до встановлення батьківства й материнства, а також визначення правового статусу дитини. Знати правові механізми захисту прав дитини, включно з міжнародними конвенціями. Уміти оцінювати ситуації, що включають транскордонне визнання сімейних зв'язків.	питання, тести, кейси, есе
2/1	Тема 7. Удочеріння (усиновлення) та опіка в міжнародному праві	Знати правові процедури та обмеження щодо міжнародного усиновлення та встановлення опіки. Розуміти зміст і значення Гаазької конвенції про захист дітей та співробітництво у сфері міждержавного усиновлення. Уміти визначати право, що підлягає застосуванню, і аналізувати наслідки правових рішень.	питання, тести, кейси, есе
2/ 1	Тема 8. Загальні засади міжнародного спадкового права	Розуміти концепцію спадкування з іноземним елементом, у тому числі визначення місця відкриття спадщини. Знати підходи до застосування права у спадкових правовідносинах у різних юрисдикціях. Уміти орієнтуватися в міжнародному правовому регулюванні спадкування.	питання, тести, кейси, есе

2/ 1	Тема 9. Спадкування за заповітом і за законом у міжнародному праві	Знати умови чинності заповіту та спадкування за законом у разі наявності іноземного елемента. Розуміти, як різні правові системи вирішують питання спадкової трансмісії та обов'язкової частки. Уміти застосовувати колізійні правила до спадкування майна в кількох країнах.	питання, тести, кейси, есе
2/ 1	Тема 10. Визнання і виконання іноземних рішень у сфері сімейного і спадкового права	Розуміти процедури визнання та виконання іноземних судових і адміністративних рішень у сімейних і спадкових справах. Знати міжнародні стандарти, зокрема відповідні конвенції та принципи міжнародного співробітництва. Уміти аналізувати правові наслідки визнання іноземного рішення в національній юрисдикції.	питання, тести, кейси, есе

Літературні джерела:

1. Саванець Л.М., Поперечна Г.М. Legal regulation for sale of goods and supply digital content in EU– analysis of novelties of new EU Directives. Актуальні проблеми правознавства. 2022. № 2. С.119-124.
2. Abdel Fatah, Anna; Yunatskyi, Marian. Inheritance Relations in Ukraine: Practical Aspect. Public Administration and Law Review, № 1(17), 2024.
3. Evans M.D. International private law. - Oxford GB: Oxford University Press, 2020. – 873 p.
4. Holubieva, Viktoriia. International legal peculiarities of the implementation of inheritance relationships. Foreign Trade: Economics, Finance, Law, 2025.
5. Klabbers J. Civil law. - Cambridge University Press, 2021. – 370 p.
6. Malcolm N. Sh. Civil Law. - Cambridge University Press, 2021. – 435 p.
7. Mykhailiv, Mariia. Conflict of Law Regulation of Testamentary Succession Amid the Reform of Ukrainian Legislation in the Field of Private International Law. Civil Platform, № 3 (6), 2025.
8. Poperechna H. Muzyka A., Cherniak O., Lytvyn N., Artemenko O, Shevchenko D. Cosmetology Services in Ukraine: Problems of Legal Regulation. Journal of Forensic Science and Medicine | Published by Wolters Kluwer - Medkno. V.9.Iss.2. 2023. P.137-143 (web of science) DOI: 10.4103/jfsm.jfsm_62_22
9. Rabinovych, M. EU enlargement policy goes east: Historical and comparative takes on the EU's rule of law conditionality vis-à-vis Ukraine. Hague Journal on the Rule of Law, 2024, Vol. 16, pp. 715–737
10. Sushch, O. Private International Law of Ukraine in modern conditions. Law and Innovative Society, 2025, № 1(24), c. 10–27. DOI: [https://doi.org/10.37772/2309-9275-2025-1\(24\)-1](https://doi.org/10.37772/2309-9275-2025-1(24)-1)
11. The Evolution Of The Digital Inheritance: Legal, Technical, And Practical Dimensions Of Cryptocurrency Transfer Through Succession In French Inspired Legal Systems. Cristina Carata, Ana Luisa Chelaru, 2024.
12. Timush, Iryna; Koval, Iolanta. Peculiarities of Inheritance in the Conditions of Martial Law in Ukraine. Scientific Works of Kyiv Aviation Institute. Series Law Journal “Air and Space Law”, 2024 2025.
13. Trufanova, Yuliia; Yatsenko, Khrystyna. Inheritance Agreement: Harmonization with the Law of the European Union. Actual Problems of Law, No. 2, 2022.
14. Vitvitska, Lina; Oliynyk, Yaryna. Features of Inheritance in Private International Law. Bulletin of Lviv Polytechnic National University. Series «Legal Sciences», 2024, Vol. 11, No 4(44), pp. 21 27.

15. Wallace R., Martin-Ortega O. International law. - London: Sweet & Maxwell Thomson Reuters, 2020. – 392 p.
16. Weiss, Kinga M.; Müller Zhang, Michael. Revision of Swiss international inheritance law. Trusts & Trustees, Vol. 30, Issue 7, September 2024.
17. Wiessner S. General theory of international civil law. - Leiden etc.: Brill Nijhoff, 2021. – 534 p.
18. Yunatskyi, Marian; Shepeliuk, Vira. Comparative Analysis of Inheritance Legislation in Ukraine and Poland: Civil and Tax Aspects. Public Administration and Law Review, № 4, 2023.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL:<http://portal.rada.gov.ua/>
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL:<http://www.president.gov.ua/>
3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL:<http://www.kmu.gov.ua/>
4. Офіційний веб-портал органів судової влади України. URL:<http://court.gov.ua/>
5. Єдиний державний реєстр судових рішень URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування та інші причини) навчання може відбуватись в он-лайн формі за наявності дозволу адміністрації університету.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час практичних занять (з 1 по 7 заняття). Кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття та отримати не менше трьох оцінок. Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку	Модульний контроль планується після чотирьох проведених практичних занять та охоплює з 1 по 10 теми, і передбачає виконання 20 тестових завдань та двох задач.	Оцінка визначається як середнє арифметичне із оцінок отриманих за виконання завдань тренінгу.	Оцінка визначається як середнє арифметичне із оцінок отриманих за виконання різнопланових завдань щодо підготовки наукової роботи (есе, наукової статті, тез), анотації до наукової статті, участі у наукових конференціях. Модуль «Самостійна робота» може бути зарахованим за результатами підтвердження відповідним сертифікатом участі у Школі польського та європейського права, Школі права Європейського Союзу, Школі європейського договірної права.

вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного. Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій, та шляхом виконання завдань в системі Moodle. Поточне оцінювання проводиться шляхом усного опитування, підготовки наукових доповідей, розв'язування задач, тестування через систему Moodle на практичних заняттях.			
--	--	--	--

Шкала оцінювання студентів

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
85-89	добре	B
75-84		C
65-74	задовільно	D
60-64	достатньо	E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	F